

การส่งเสริมและพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา

Promoting and Developing Safe, Health-Conscious Accommodations in
Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province

นัทฐา มณฑล¹

Nutta Monthon

Received: February 07, 2024

Revised: March 15, 2024

Accepted: March 23, 2024

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว 2) ส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในการพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยและสถานประกอบการใส่ใจสุขภาพ และ 3) พัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ จำนวน 400 คน จากสูตรของยามานะ กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ จำนวน 20 คน สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสนทนากลุ่ม อบรมเชิงปฏิบัติการ และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยสำคัญที่สุดที่นักท่องเที่ยวใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พักคือตัวโรงแรม ห้องพัก สถานที่ร้อยละ 39.75 ชาวหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักในการท่องเที่ยว คือ Website ของโรงแรม ร้อยละ 45.25 กิจกรรมนันทนาการ ร้อยละ 33.40 ราคาห้องพักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกไม่เกิน 1,000 บาทต่อวัน ร้อยละ 45.00 มาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$)

¹ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา; Nakhon Ratchasima Rajabhat University

Corresponding author, e-mail: nutta.m@nrru.ac.th, Tel. 086-2636110

= 3.73, S.D. = 0.85) 2) การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในการพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยและสถานประกอบการใส่ใจสุขภาพ เริ่มต้นจากการร่วมเป็นเครือข่ายการดำเนินงานร่วมกัน อบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการ มาตรฐานคุณภาพที่พักนักท่องเที่ยว และมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA และ 3) การพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน ทดลองปฏิบัติร่วมกับกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลวังหมี

คำสำคัญ: ความปลอดภัย, วังน้ำเขียว, สถานที่พัก, ใส่ใจสุขภาพ

Abstract

The objectives of this research article were 1) to study the behavior and needs of tourists; 2) to promote knowledge of entrepreneurs in developing safe accommodation and health-conscious establishments; and 3) to develop safe accommodations and health-conscious establishments through community participation process in Wang Nam Khiao District, Nakhon Ratchasima Province. This was a mixed-methods research. A quantitative sample consisted of 400 people using Yamane's formula and a qualitative sample of 20 people. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, focus group discussion, workshop, and non-participatory observation. The results of the research found that 1) the most important factors that tourists used in deciding to choose accommodation were the hotel, room, and location (39.75%). News or information about accommodation in tourism was the hotel website (45.25%), recreational activities (33.40%). Room rates with facilities did not exceed 1,000 baht per day (45.00%). The overall standard of accommodation or health-promoting tourism establishments was at a high level ($\bar{X}$ = 3.73, S.D. = 0.85), 2) promoting knowledge for entrepreneurs in developing safe accommodation and health-conscious establishments started from joining a network of joint operations, training entrepreneurs, accommodation quality standards for travelers, and hygiene safety standards, Amazing Thailand Safety & Health Administration: SHA, and 3) there was a development of safe accommodation,

health-conscious establishments with community participation, and a joint trial with relevant groups in Wang Mi Subdistrict.

Keywords: Safety, Wang Nam Khiao, Accommodation, Health-Conscious

บทนำ

ประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวในช่วงก่อนโควิดถึง 3.02 ล้านล้านบาท คิดเป็น 17.90 % ของ GDP ในปี 2562 (วัชรภรณ์ หวังพงษ์, 2566) ประเทศไทยเคยรับนักท่องเที่ยวสูงสุดถึง 40 ล้านคนต่อปี โดยมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อหัวที่นักท่องเที่ยวเข้ามา কিনมาใช้ในไทยอยู่ที่ 40,000-50,000 บาทต่อหัว หากลงรายละเอียดจากแหล่งที่มาของรายได้ 3.02 ล้านล้านบาทนั้น มาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติถึง 2 ล้านล้านบาท และที่เหลือมาจากนักท่องเที่ยวคนไทย โดยประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงเป็นอันดับ 4 ของโลก และเป็นการเติบโตในเชิงคุณภาพ ดูได้จากอัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่สูงกว่าอัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยว (นักท่องเที่ยวน้อยลงแต่รายได้มากขึ้น) การท่องเที่ยวจึงถือเป็นอุตสาหกรรมสำคัญต่อการสร้างรายได้ให้กับประเทศ และที่สำคัญที่สุด คือ มีกระจายสู่ภาคครัวเรือนและประชาชนของประเทศอย่างทั่วถึงเป็นวงกว้าง สร้างงาน สร้างรายได้ อันจะนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีมีคุณภาพของประชาชนชาวไทยได้อย่างกว้างขวางทั้งทางตรงและทางอ้อม อันเป็นนโยบายสำคัญตามยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทของชาติต่อการพัฒนาประเทศไทย (สำนักประสานงานการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์, 2564) นโยบายการท่องเที่ยวของประเทศไทยในการท่องเที่ยวตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2565-2569) มีการวางแผนและพัฒนาตามบริบทของเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ในมิติแรกภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย จากทั้งหมดสี่มิติ โดยในรายละเอียดของมิติที่หนึ่ง พบว่า การท่องเที่ยวได้รับการกำหนดนโยบายไว้ในหมวดหมู่ที่สอง คือ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน เพื่อเป็นการพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์บริการการท่องเที่ยวเป็นโมเดลเศรษฐกิจสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการนำแนวคิดการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปยกระดับความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนเป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-curves) เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เติบโตแบบก้าวกระโดด กระจายโอกาส กระจายรายได้ และนำความมั่งคั่งไปสู่ชุมชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง นำพาประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศรายได้สูง และมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่จากความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรม และระบบ

บริหารสถานที่ท่องเที่ยว โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยท้องถิ่นสร้างเนื้อหาการท่องเที่ยว ตลอดจนบริหารจัดการเส้นทาง และจำนวนนักท่องเที่ยวได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยว คุณภาพแหล่งใหม่ ที่กระจายนักท่องเที่ยวสู่เมืองรองหรือชุมชนท้องถิ่น ทำให้เกิดเม็ดเงินอยู่และนำเที่ยวไปพร้อมกัน

จากสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงของการท่องเที่ยว รูปแบบการท่องเที่ยวจะกลับมาในรูปแบบพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ นักท่องเที่ยวจะคำนึงถึงความปลอดภัย อีกทั้งในประเทศไทยยังคงมาตรการในการจำกัดการเดินทาง การเคลื่อนย้ายและการรวมตัวของคนจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม ท่ามกลางวิกฤติ ประเทศไทยก็สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมการแพร่ระบาดจนได้รับการยอมรับในระดับโลก ทำให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นอยากเดินทางมาประเทศไทย “ความปลอดภัย การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ” จะสามารถนำมาเป็นจุดขาย เรื่อง วัฒนธรรม อาหาร ความสวยงามของทั้งธรรมชาติที่ได้รับการฟื้นฟู และความมีน้ำใจของคนไทยในการช่วยเหลือเกื้อกูล ภาวะหลังวิกฤตครั้งนี้ คงยากที่จะทำจุดขายใหม่แต่เรามีจุดขายที่มีศักยภาพอยู่แล้วเพียงแต่ต้องเพิ่มมูลค่าจุดขายเดิมให้แข็งแกร่งยิ่งขึ้น สิ่งที่สำคัญนับจากนี้คือ การ Upskill Reskill บุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะกำลังคนในด้าน Health & Wellness และ Digital Transformation ที่ต้องเข้าไปพัฒนากำลังคนให้เกิดทักษะดังกล่าวให้กับสถานประกอบการก็ล้วนแต่มีความสำคัญ โดยเป้าหมายการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงการแพทย์จะอยู่ในจังหวัดหรือหัวเมืองที่มีความสำคัญและมีความพร้อมโดยเฉพาะด้านการสาธารณสุข เช่น กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เชียงใหม่ ภูเก็ต ชลบุรี และนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา มีศักยภาพของจังหวัดด้านทรัพยากร ทางธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่หลากหลาย มีระบบการคมนาคมทางบกที่มีความสะดวก เป็นปัจจัยสำคัญของการผลักดันและสนับสนุนให้จังหวัดนครราชสีมาเป็น “เมืองแห่งสุขภาพ” และก้าวสู่เมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 13 ด้วยการประกาศให้ประเทศไทย “เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง” มีกลยุทธ์การพัฒนาที่ต้องการส่งเสริมการพัฒนากิจการรม สินค้า และบริการการท่องเที่ยวมูลค่าเพิ่มสูง ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการด้านที่พัก และยังสามารถสร้างประสบการณ์และคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับนักท่องเที่ยวและประชาชนในแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เลือกมาชมธรรมชาติทิวทัศน์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจและชื่นชมธรรมชาติที่สวยงาม โดยสถานที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมากที่สุด คือ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่มีพื้นที่เชื่อมต่อในอำเภอปาก

ช่องและอำเภอวังน้ำเขียวจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะในเขตอำเภอวังน้ำเขียว เป็นพื้นที่ที่มีความสมบูรณ์ด้านทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยมีลักษณะภูมิประเทศที่ประกอบไปด้วยอุทยานแห่งชาติ 2 อุทยาน ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่และอุทยานแห่งชาติทับลาน อยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดนครราชสีมา ลักษณะทางภูมิอากาศเป็นอำเภอที่มีอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปีและมีโอโซนในระดับสูงเป็นอันดับ 7 ของโลก ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่มีอากาศดี เย็นสบาย ไม่ไกลกรุงเทพฯ และนักท่องเที่ยวจำนวนมากอยากมาสูดโอโซนอันดับ 7 ของโลก (สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน, 2562) ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอวังน้ำเขียว โดยทั่วไปพื้นที่ส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นภูเขาและที่ลาดชัน โดยอำเภอวังน้ำเขียวมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความโดดเด่นสวยงาม ได้แก่ เขาแผงม้า อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เป็นสถานที่สำหรับชมวิว ทิวทัศน์ และศึกษาธรรมชาติ เป็นจุดชมกระทิงที่ออกหากินจุดชมวิวกาเก็บตะวัน ตั้งอยู่ที่ตำบลไทยสามัคคี เป็นสถานที่ชมวิวทิวทัศน์ของอุทยานแห่งชาติทับลาน เป็นต้น (ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา, 2566) สถานที่พักในพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งเป็นพื้นที่ติดเขตอุทยานแห่งชาติ มีข้อจำกัดในการสร้างสิ่งปลูกสร้างจึงเป็นที่พักนักเดินทาง (Home Lorde) เป็นที่พักที่ให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยมีอัตราค่าบริการและจัดให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกตามสมควร เจ้าของบ้านเปิดให้บริการที่พักโดยไม่ต้องมีการรวมกลุ่มของชุมชนซึ่งอาจมีบริการอาหารและเครื่องดื่มหรือไม่ก็ได้นักท่องเที่ยวอาจพักค้างแรมในบ้านเดียวกันกับเจ้าของบ้านหรือไม่ก็ได้

การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านสถานที่พักในอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมาที่ผ่านมามีหลายหน่วยงานที่เข้ามามีการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว ซึ่งอยู่ในพื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านพื้นที่ตั้งและการถือครองที่ดิน เพื่อนำมาสู่การขอมาตรฐานที่พักตามเกณฑ์ของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การส่งเสริมและพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา มีปัจจัยทางด้านการส่งเสริมความรู้แก่ผู้ประกอบการ โดยอาศัยภาคีหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงาน ที่จะส่งเสริมและพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ อันจะนำไปสู่มาตรฐานที่พัก ประกอบกับการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว และนำมาสู่พัฒนาสถานที่พักปลอดภัย สถานประกอบการใส่ใจสุขภาพ ด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญส่งเสริมและพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย ใส่ใจสุขภาพ ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาอันนำไปสู่ความพึงพอใจในการบริการด้านที่พักในระดับราคาที่เหมาะสม มีความปลอดภัย สุขอนามัย ความเป็นธรรมในการได้รับการบริการ และมีความ

สอดคล้องกับความเป็นจริง วิธีชีวิตและสภาพแวดล้อมอันจะนำไปสู่การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพของชุมชน อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในการพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยและสถานประกอบการใส่ใจสุขภาพอำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา
3. เพื่อพัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสานวิธี โดยมีการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย

การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากร คือ “นักท่องเที่ยว” ที่เดินทางหรืออยู่ระหว่างการท่องเที่ยวทั้งในรูปแบบเข้าไปเย็นกลับและพำนักรในพื้นที่การท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวอำเภอลำน้ำเคียว จำนวน 122,901 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ “นักท่องเที่ยว” ในพื้นที่ท่องเที่ยวอำเภอลำน้ำเคียว ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามาเน (Yamane, T., 1970) โดยยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อน 5% กำหนดระดับความเชื่อมั่น 95% กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 398 คน ทั้งนี้เพื่อความสะดวกต่อการคำนวณและกลุ่มตัวอย่างที่ได้สามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จึงใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยแบ่งเป็นพื้นที่ 5 ตำบล ประกอบด้วย ตำบลลำน้ำเคียว ตำบลไทยสามัคคี ตำบลละหานทราย ตำบลอุดมทรัพย์ และตำบลวังหมี่ ด้วยการสุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ตัวแปรต้น ประกอบด้วย ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และสถานภาพสมรส ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านที่พักระหว่างการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิง

ส่งเสริมสุขภาพ ได้แก่ ปัจจัยในการตัดสินใจเลือกที่พัก ชาวหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พัก กิจกรรมในที่พัก ราคาห้องพักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก มาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสถานที่ ด้านการบริการเชิงสุขภาพ ด้านการบริหารและการจัดบริการ ด้านบุคลากร ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย และด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ

4. สมมติฐานของการวิจัย ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล มีผลต่อพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวด้านสถานที่พัก

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถาม ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 พฤติกรรมและความต้องการด้านที่พักในระหว่างการท่องเที่ยว ตอนที่ 3 มาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวิเคราะห์ ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence, IOC) โดยมีค่า IOC เท่ากับ 0.67 และผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เลขที่ใบรับรอง HE-053-2566 ประจำปีงบประมาณ 2566

6. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยคุณภาพ เป็นการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพการมีส่วนร่วมและความต้องการของชุมชนต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว และการส่งเสริมและพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยใส่ใจสุขภาพ อำเภอลำน้ำเคียว จังหวัดนครราชสีมา โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจะคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 4 กลุ่มในพื้นที่ตำบลวังหมี่ จากกลุ่มตัวอย่าง 20 คน ดังนี้

1. เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการด้านที่พัก คัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ที่เป็นที่ยอมรับของคนในพื้นที่ เป็นผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมกระบวนการพัฒนาสถานที่พัก จำนวน 5 คน

2. นักท่องเที่ยว คัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์การท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างน้อย 3 ครั้ง และสนใจเรื่องสถานที่พัก จำนวน 5 คน

3. ผู้แทนชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คัดเลือกจากผู้อยู่อาศัยในพื้นที่อย่างน้อย 3 ปี และมีความสนใจในการพัฒนาพื้นที่ จำนวน 5 คน

4. นักวิชาการ คัดเลือกจากนักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว สาธารณสุข และการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 5 คน

5. เครื่องมือการวิจัย ประเด็นคำถามการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการเลือกผู้ให้ข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งได้ตั้งกรอบแนวคิดและรูปแบบการสนทนา เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ การอบรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participant Observation)

6. การวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นข้อความลักษณะบรรยาย (Descriptive) ที่ได้จากการสังเกต และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) การวิเคราะห์ SWOT ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยนำเสนอแบบพรรณนาความ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 53.00 อายุ 21-30 ปี จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 อาชีพพนักงานเอกชน จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 21.75 สถานภาพโสด จำนวน 220 คน คิดเป็นร้อยละ 55.00

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมและความต้องการด้านที่พักในระหว่างการท่องเที่ยว ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พักในครั้งนี้ คือ ตัวโรงแรม ห้องพัก สถานที่ จำนวน 159 คิดเป็นร้อยละ 39.75 ขาวหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักในการท่องเที่ยว คือ Website ของโรงแรม จำนวน 181 คิดเป็นร้อยละ 45.25 กิจกรรมในที่พัก คือ กิจกรรมนันทนาการ (สรว่ายน้ำ ปีนเขา ปั่นจักรยาน สานมเด็กเล่น สานมกีฬา) จำนวน 180 คิดเป็นร้อยละ 33.40 กิจกรรมเชิงส่งเสริมสุขภาพที่ต้องการ คือ กายภาพบำบัด และฟื้นฟูสมรรถนะทางร่างกาย จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 16.94 ราคาห้องพักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกควรมีราคาต่อ 1 วัน (ค้าง 1 คืน) คือ ไม่เกิน 1,000 บาทต่อวัน จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00

ส่วนที่ 3 มาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสถานที่ 2) ด้านการ

บริการเชิงสุขภาพ 3) ด้านการบริหารและการจัดบริการ 4) ด้านบุคลากร 5) ด้านสุขอนามัยและความปลอดภัย และ 6) ด้านความรับผิดชอบต่อของผู้ประกอบการ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.85) เมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารเชิงสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.88) รองลงมา ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.80) และด้านสถานที่ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.85) ส่วนด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.88)

2. การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในการพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยและสถานประกอบการใส่ใจสุขภาพอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การส่งเสริมความรู้เริ่มต้นจากการร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพด้านอาหาร ด้านที่พัก และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันในหลากหลายมิติเพื่อพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวของพื้นที่ และมีแนวทางร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมด้วยการดำเนินงานของชุมชนที่มีความใส่ใจเอื้อเฟื้อต่อกันภายใต้ศักยภาพและรูปแบบของการท่องเที่ยวโดยท้องถิ่นคำนึงถึงการดูแลและใส่ใจสุขภาพอย่างยิ่งย่น กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการสถานที่พัก คือ มาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA รูปแบบการอบรม การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และมาตรฐาน SHA และการปฏิบัติการ Workshop โดยการเรียนรู้ระบบมาตรฐาน SHA การสมัครลงทะเบียน การถ่ายภาพที่สื่อถึงการความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ซึ่งผู้เข้าอบรมประกอบด้วย ผู้ประกอบการด้านที่พักในตำบลวังหมี พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ประกอบการที่พักที่มีความสนใจ

3. การพัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัย ดังนี้ การทดลองเพื่อเตรียมการเข้าสู่การประเมินมาตรฐาน คุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และปฏิบัติการมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของนักวิจัย และกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลวังหมี ได้แก่ 1) เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการด้านที่พัก 2) นักท่องเที่ยว 3) ผู้แทนชุมชน 4) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุข และด้านการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัดนครราชสีมา ได้มีการ

ประชุมเพื่อเตรียมการการทดลองเพื่อเตรียมการเข้าสู่การประเมินมาตรฐาน คุณภาพที่พักนักท่องเที่ยว (Home Lodge) เพื่อเป็นการพัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ อันจะส่งผลให้ผู้ประกอบการที่พักได้พัฒนาให้ตรงตามเกณฑ์คุณภาพของที่พักนักท่องเที่ยว (Home Lodge) กรมการท่องเที่ยว (2564) มีองค์ประกอบ 5 ด้าน 14 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านความสะอาด 2) องค์ประกอบด้านความสะดวก 3) องค์ประกอบด้านความปลอดภัย 4) องค์ประกอบด้านความเป็นธรรม 5) องค์ประกอบด้านรักษาสีสิ่งแวดล้อม เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความเชื่อมั่นและเข้ามาเที่ยวในพื้นที่มากขึ้น

ภาพที่ 1 การทดลองเพื่อเตรียมการเข้าสู่การประเมินมาตรฐาน คุณภาพที่พักนักท่องเที่ยว (Home Lodge)

การปฏิบัติการมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA ดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการที่พัก ได้ดำเนินการ 1) การเตรียมข้อมูลเพื่อลงระบบในเว็บไซต์มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564) และกรอกข้อมูลส่วนตัวของผู้ประกอบการ 2) ถ่ายภาพ เพื่อส่งข้อมูลยืนยันในระบบตาม รายการเกณฑ์ตรวจสอบเพื่อประเมินมาตรฐานความปลอดภัย ด้านสุขอนามัยในสถานประกอบการ 3) ดำเนินการกรอกข้อมูล ในระบบ จำนวน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของ

ผู้ประกอบการ ส่วนที่ 2 มาตรฐานเบื้องต้น ส่วนที่ 3 ข้อกำหนดมาตรฐาน SHA เมื่อสิ้นสุดคลิกรับรอง

ภาพที่ 2 การลงข้อมูลเพื่อขอมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย SHA

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมและความต้องการของนักท่องเที่ยว ที่มีต่อที่พักในแหล่งท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พักในครั้งนี้ คือ ตัวโรงแรม ห้องพัก สถานที่ คิดเป็นร้อยละ 39.75 ชาวหรือหาข้อมูลเกี่ยวกับที่พักในการท่องเที่ยว คือ Web site ของโรงแรม คิดเป็นร้อยละ 45.25 กิจกรรมในที่พัก คือ กิจกรรมนันทนาการ (สระว่ายน้ำ ปั่นเขา ปั่นจักรยาน สนามเด็กเล่น สนามกีฬา) คิดเป็นร้อยละ 33.40 กิจกรรมเชิงส่งเสริมสุขภาพที่ต้องการ คือ กายภาพบำบัด และฟื้นฟูสมรรถนะทางร่างกาย คิดเป็นร้อยละ 16.94 ราคาห้องพักพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกมีราคาต่อ 1 วัน (ค้าง 1 คืน) คือ ไม่เกิน 1,000 บาทต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 45.00 มาตรฐานการจัดบริการที่พักหรือสถานประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.85) เมื่อจำแนกออกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริการเชิงสุขภาพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.88) รองลงมา ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 0.80) และด้านสถานที่ที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.85) ส่วนด้านความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 0.88) ทั้งนี้เนื่องจากการบริการเชิงสุขภาพ คือ พื้นที่ต้อนรับเหมาะสม สะอาด มีพนักงานให้บริการชี้แจงการให้บริการและแนวปฏิบัติ มีการให้ข้อมูลอย่างชัดเจนโดยเฉพาะอัตราบริการและกิจกรรมเชิงสุขภาพทำให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบข้อมูลที่ชัดเจน และสถานที่พักเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ใช้ในการตัดสินใจเลือกที่พัก สอดคล้องกับแนวปฏิบัติความปลอดภัยด้านสุขอนามัยที่พหุชุมชนสัมพันธ์วัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยววิถีใหม่ของกรมการท่องเที่ยว (2563) พบว่า การยกระดับมาตรฐานการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ของที่พักพหุชุมชนสัมพันธ์วัฒนธรรม ประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ผู้ให้บริการ

ทั้งที่เป็นเจ้าของบ้าน ผู้ปรุงอาหาร ผู้ทำความสะอาด ต้องเข้าใจแนวทางการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 และได้รับการอบรมขั้นตอนการทำ ความสะอาด การใช้ยาฆ่าเชื้อสำหรับทำความสะอาดพื้นผิวสัมผัสบ่อยหรือเป็นแหล่งสะสมของเชื้อโรค 2) ผู้รับบริการให้ความร่วมมือในการชี้แจงประวัติการเดินทาง มีการสวมหน้ากากอนามัยในพื้นที่สาธารณะ มีการเว้นระยะห่างไม่นั่งรวมกลุ่ม การตรวจวัดอุณหภูมิทุกครั้งมีการใช้บริการ 3) สถานที่ ทำความสะอาดฆ่าเชื้อเป็นประจำอย่างน้อยวันละ 3 ครั้ง จัดให้มีเจลแอลกอฮอล์บริการในบริเวณต่าง ๆ คัดแยกขยะทั่วไปและขยะติดเชื้อให้ถูกสุขลักษณะ บริการอาหารตามหลักสุขภาพอาหารชำระเงินผ่านแอปพลิเคชันธนาคาร

2. การส่งเสริมความรู้ผู้ประกอบการในการพัฒนาสถานที่พักปลอดภัยและสถานประกอบการใส่ใจสุขภาพอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา สรุปผลการวิจัย การส่งเสริมความรู้เริ่มต้นจากการร่วมเป็นเครือข่ายในการดำเนินงานการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และผู้ประกอบการท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพด้านอาหาร ด้านที่พัก และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน มีการร่วมมือในการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันในหลากหลายมิติเพื่อพัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวของพื้นที่ และมีแนวทางร่วมกันต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วมด้วยการดำเนินงานของชุมชนที่มีความใส่ใจเอื้อเฟื้อต่อกันภายใต้ศักยภาพและรูปแบบของการท่องเที่ยวโดยท้องถิ่นคำนึงถึงการดูแลและใส่ใจสุขภาพอย่างยั่งยืน กิจกรรมการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการสถานที่พัก คือ มาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA รูปแบบการอบรม การบรรยายให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และมาตรฐาน SHA และการปฏิบัติการ Workshop โดยการเรียนรู้ระบบมาตรฐาน SHA การสมัครลงทะเบียน การถ่ายภาพที่สื่อถึงการความปลอดภัยด้านสุขอนามัย ซึ่งผู้เข้าอบรมประกอบด้วย ผู้ประกอบการด้านที่พักในตำบลวังหมี พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ประกอบการที่พักที่มีความสนใจ ซึ่งเห็นได้จากในพื้นที่ที่มีความพร้อมและเป็นผลดีต่อการพัฒนาศักยภาพ โดยมีหัวข้อในการอบรมให้ความรู้ผู้ประกอบการสถานที่พัก คือ มาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA ทั้งนี้เนื่องจากการส่งเสริมความรู้ให้กับบุคลากรการท่องเที่ยว ขาดทักษะอะไร หรือมีความต้องการพัฒนาทักษะด้านใดเพิ่มเติม เป็นการพัฒนาทักษะเดิม (Upskill) รวมถึงเพิ่มทักษะใหม่ (Reskill) ให้มีความเชี่ยวชาญมากขึ้น เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้กับการท่องเที่ยวไทยให้สามารถพร้อมพื้นตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

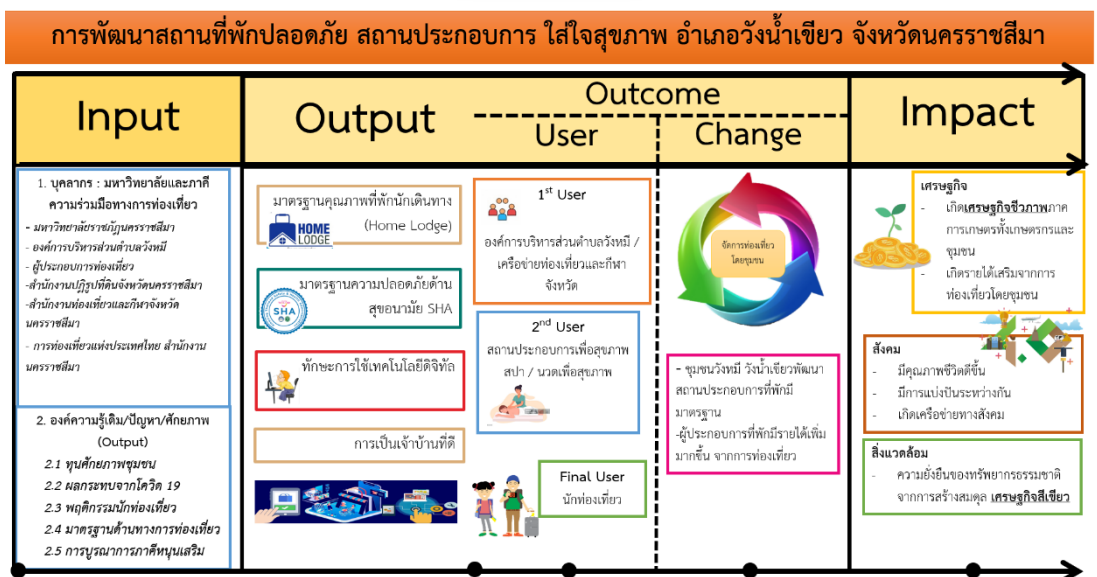
สอดคล้องกับงานวิจัยของธารณี อัจหาญ, เกิดศิริ เจริญวิศาล และมนัสสินี บุญมีศรีสง่า (2565) พบว่า 1) รับรู้ถึงประโยชน์และความสำคัญของการปรับปรุงมาตรฐานเกณฑ์ด้านความสะอาดและสุขอนามัย 2) แนวปฏิบัติของแหล่งท่องเที่ยวที่พหุชุมชนสัมผัสวัฒนธรรมมาตรฐานปลอดภัยด้านสุขอนามัยป้องกันเชื้อโควิด-19 3) ยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติการดำเนินงานของพหุชุมชนสัมผัสวัฒนธรรมในการสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อสนับสนุนนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจอุตสาหกรรมท่องเที่ยววิถีใหม่

3. การพัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานที่ประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การทดลองเพื่อเตรียมการเข้าสู่การประเมินมาตรฐานคุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) และปฏิบัติการ มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของนักวิจัย และกลุ่มผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ตำบลวังหมี ได้แก่ 1) เจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการด้านที่พัก 2) นักท่องเที่ยว 3) ผู้แทนชุมชน และ 4) นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ด้านสาธารณสุข และด้านการพัฒนาพื้นที่ในระดับจังหวัดนครราชสีมา ได้มีการประชุมเพื่อเตรียมการทดลองเพื่อเตรียมการเข้าสู่การประเมินมาตรฐาน คุณภาพที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) เพื่อเป็นการพัฒนาสถานที่พัก ปลอดภัย สถานที่ประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ อันจะส่งผลให้ผู้ประกอบการที่พักได้พัฒนาให้ตรงตามเกณฑ์คุณภาพของที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) การปฏิบัติการมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA ดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบการด้านที่พัก ได้ดำเนินการ 1) การเตรียมข้อมูลเพื่อลงระบบ ในเว็บไซต์มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2564) และกรอกข้อมูลส่วนตัวของผู้ประกอบการ 2) ถ่ายภาพ เพื่อส่งข้อมูลยืนยันในระบบตาม รายการเกณฑ์ตรวจสอบเพื่อประเมินมาตรฐานความปลอดภัย ด้านสุขอนามัยในสถานประกอบการ 3) ดำเนินการกรอกข้อมูลในระบบ จำนวน 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ส่วนที่ 2 มาตรฐานเบื้องต้น ส่วนที่ 3 ข้อกำหนดมาตรฐาน SHA เมื่อสิ้นสุดคลิกรับรอง ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาสถานที่พักเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนได้อย่างทั่วถึง และเป็นโอกาสที่ดีที่จะส่งเสริมและยกระดับคุณภาพของที่พักเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวมีความคาดหวังในเรื่องความปลอดภัย ความสะอาด ความสะดวกของการเดินทางท่องเที่ยว ปัจจุบันมีสถานประกอบการด้านที่พักอยู่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผู้ประกอบการขนาด

เล็กและขนาดกลาง และชุมชนที่มีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ การที่จะยกระดับคุณภาพที่พัก เพื่อให้ได้คุณภาพ และสามารถสร้างความตระหนักรู้และรับผิดชอบต่อสังคม (Social Awareness) จะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของการท่องเที่ยวไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ กาญจนา สุคันธสิริกุล (2558) พบว่า ข้อเสนอแนะในการพัฒนาศักยภาพการตลาดบริการของโฮมสเตย์สมาชิกควรมีการพัฒนาที่พักให้มีมาตรฐานอยู่เสมอมองหาอัตลักษณ์ของกลุ่มเพื่อสร้างความแตกต่างด้านบริการ ควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อให้มากขึ้นเช่น website email หรือกลุ่มต่าง ๆ อีกทั้งการพัฒนาบุคลากรในชุมชนให้เกิดความรู้ในการบริหาร การดำเนินงานและการให้บริการของโฮมสเตย์ การพัฒนาสภาพแวดล้อมของโฮมสเตย์ เช่น สถานที่ พักผ่อน นั่งเล่น สถานที่ทำกิจกรรมร่วมกันของคนในชุมชน และสถานที่ให้สะอาดและปลอดภัย การอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

การพัฒนาสถานที่พักปลอดภัย สถานประกอบการ ใส่ใจสุขภาพ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดนครราชสีมา เสนอเป็นกระบวนการเชื่อมโยงมีความสัมพันธ์ถึงกิจกรรมการดำเนินงานในพื้นที่ ปัจจัยที่นำเข้า (Input) ผลผลิต (Output) ผลลัพธ์(Outcome) ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Impact) รวมถึงผู้ใช้ประโยชน์จากงานวิจัย ซึ่งนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับชุมชน

ภาพที่ 3 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลวังหมี่ควรสนับสนุน ควรให้ความรู้และอำนวยความสะดวกเรื่องการขออนุญาตจัดแจ้งสถานที่พักที่ไม่ใช่โรงแรม และควรสนับสนุนโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การทำป้ายประกาศ ป้ายบอกสถานที่ต่าง ๆ การปรับปรุงไฟส่องสว่างตามถนนหนทาง การปรับปรุงเส้นทางคมนาคม เป็นต้น
2. ภาครัฐและเอกชนควรมีส่วนร่วมดำเนินการแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ
3. ผู้แทนชุมชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ควรมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันอย่างหลากหลายมิติ มีส่วนร่วมด้วยการดำเนินงานของชุมชนที่มีความใส่ใจเอื้อเฟื้อต่อกัน และร่วมกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. หน่วยงานที่ดำเนินการด้านการท่องเที่ยว ควรนำข้อมูลไปบูรณาการการทำงานด้านการท่องเที่ยว โดยจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เน้นการมีส่วนร่วม
2. หน่วยงานภาครัฐควรส่งเสริมและพัฒนา ร่วมมือกันระหว่างบุคคลต่อบุคคล ระหว่างชุมชนต่อชุมชนที่แผ่ไปยังนักท่องเที่ยวที่เป็นคนภายนอกชุมชน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงประสบการณ์การได้มาท่องเที่ยวที่เอื้อเฟื้อและแบ่งปัน รับประทานอาหารอร่อย มีที่พักที่ปลอดภัยและสัมผัสอากาศบริสุทธิ์ของอำเภอวังน้ำเขียว รวมทั้งส่งเสริมสินค้าจากชุมชนทำให้เศรษฐกิจหมุนเวียน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยย่อยภายใต้โครงการการวิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนบนเส้นทางท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา สู่การกระจายรายได้เพื่อท้องถิ่นและชุมชนอย่างยั่งยืน ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณแผ่นดิน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2563). *คู่มือการปฏิบัติมาตรการผ่านปรนกิจการและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019*. เข้าถึงได้จาก https://www.thailandsha.com/file/COVID-19_th.pdf
- กรมการท่องเที่ยว. (2564). *หลักเกณฑ์ที่พักนักเดินทาง Home Lodge*. กรุงเทพฯ : กรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2565). สถิตินักท่องเที่ยวภายในประเทศปี 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.mots.go.th/news/category/766>
- กาญจนา สุคันธสิริกุล. (2558). *การพัฒนาศักยภาพการตลาดบริการของโฮมสเตย์ที่ได้รับรองมาตรฐานในจังหวัดนครราชสีมา*. (รายงานการวิจัย). นครราชสีมา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2564). *มาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย Amazing Thailand Safety & Health Administration : SHA*. เข้าถึงได้จาก <https://www.thailandsha.com/>
- ดารณี อัจฉาญ, เกิดศิริ เจริญวิศาล และมนัสสินี บุญมีศรีสง่า. (2565). การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัยการท่องเที่ยวที่พัก ชุมชนวัฒนธรรมยั่งยืนหลังสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์* , 22(1), 186-204.
- วัชรภรณ์ หวังพงษ์. (2566). *ผลกระทบของนักท่องเที่ยวต่างชาติต่อการบริโภคภาคเอกชนในประเทศช่วงก่อนและหลังการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19*. เข้าถึงได้จาก [ewt_dl_link.php \(parliament.go.th\)](http://ewt_dl_link.php(parliament.go.th))
- ศูนย์ข้อมูลท้องถิ่นเพื่อการพัฒนา. (2566). *ข้อมูลเชิงพื้นที่อำเภอวังน้ำเขียว*. เข้าถึงได้จาก http://koratcf.or.th/reform_korat.php
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน. (2562). “กินผัก ผลไม้ ปลอดภัยพิชิต เติมน้ำดื่มสะอาดในหมู่บ้านหมอก” ที่ตำบลไทยสามัคคี อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา. เข้าถึงได้จาก <https://ref.codi.or.th/public-relations/news/16787-2019-04-02-03-37-45>

สำนักประสานงานการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์. (2564). COVID-19 ต่อภาคการท่องเที่ยวไทย ผลกระทบและแนวทางการแก้ปัญหา. เข้าถึงได้จาก https://www.mots.go.th/download/BannerLink/PBVol01Covid_DigitalEd.pdf

Yamane, T. (1970). *Elementary Sampling Theory*. London : Prentice-Hall, Inc.

